

Uddannelses- og
Forskningsministeriet
—
Styrelsen for Forskning og Innovation

Civilsamfundsfinansiering

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Det danske fondslandskab

- Ca. 14.000 fonde (heraf ca.1.300 erhvervsdrivende fonde), men det vides ikke – intet fondsregister.
- Fire typer fonde:
  - Erhvervsdrivende fonde (Lundbeckfonden, Novo Nordisk Fonden)
  - Almennyttige fonde (Otto Mønstedts Fond, Knud Højgaards Fond)
  - Selvejende foreninger (Realdania, Trygfonden)
  - Fundraising fonde og patientforeninger (Kræftens Bekæmpelse)
- Stor variation i fundats, formue og uddelingsniveau
- FoU vurderes at modtage ca. 50 pct. af de samlede midler
- Fondene har stor samfundsmæssig betydning

Trends – større uddelinger / øget professionalisering

- Fondenes uddelinger er i vækst

	2007	2010	2012	2013
Fondes uddelinger (mia. kr.)	1,1 mia. kr.	1,6 mia. kr.	1,9 mia. kr.	2,3 mia. kr.

Kilde: DST – pba. Indmeldinger fra universiteterne samt andre offentlige forskningsinstitutioner

- Internationalt ses en tilsvarende tendens

Underbygges af:

- Fondenes sekretariater professionaliseres

Eksempler

Fond	Projekt	Modtager	Bevillingsår	Donation i mio. kr.
Novo Nordisk Fonden	Center for Biosustainability	DTU mfl.	2010	1.100
Novo Nordisk Fonden	Center for Basic Metabolic Research	Københavns Universitet mfl.	2010	1.000
A.P. Møller Fonden	Mærsk Bygningen	Panum Institutet, KU	2013	655
Novo Nordisk Fonden	Center for Protein Research	Københavns Universitet	2007	600
Novo Nordisk Fonden	Section for Basic Stem Cell Biology	Københavns Universitet mfl.	2010	350
A.P. Møller Fonden	Strålekanon	Skejby Sygehus	2013	250
Novo Nordisk Fonden	Danish Diabetes Academy	Odense Universitetshospital	2011	201
Nordea Fonden	Center for Sund Aldring	Københavns Universitet	2008	150
Lundbeckfonden	Dandrite	Aarhus Universitet	2012	120
Nordea Fonden	Ny Nordisk Hverdagsmad	Københavns Universitet	2008	100
A.P. Møller Fonden	Kollegium Syddansk Universitet	Syddansk Universitet	2013	385

Trends – Europæisk plan

- Et EU-finansieret studie med det formål at skabe et bedre overblik og forståelse af fondes betydning på tværs af 29 europæiske lande (2012)
- Næsten 13000 fonde identificeret, som potentielt støtter F&U&I; 1591 fonde udvalgt
- Studiet viser et meget broget og ufuldstændigt billede, men omkring 1000 af de deltagende fonde støtter enten forskning (61 %) eller innovation (6 %) eller begge dele (33 %)
- 1134 fonde rapporterer en samlet "indkomst" på 18,1 mia. euro og samlede aktiver for 127 mia. euro
- Midler til F&U&I: 90 % dedikeret til forskning (4,5 mia. euro), 10 % til innovation (0,5 mia. euro); midler givet til privatpersoner, højere uddannelses- og/eller forskningsinstitutioner
- Prioriterede områder (top 3): sundhedsvidenskab, samfundsvidenskab (social science and behavioral science), samt teknisk videnskab
- 4 lande står for 2/3 af midlerne: UK (1,66 mia. euro), Tyskland (0,581 mia.), Danmark (0,442 mia.) og Sverige (0,437 mia.)
- Mestendels støtte på nationalt niveau, dog 10 % på EU eller internationalt niveau (relateret til fundats, etc.)

Trends - internationalisering

- De største europæiske og amerikanske fonde fokuserer i stigende grad på løsning af store samfundsmæssige udfordringer
- Det medfører et mere internationalt fokus og interesse for at finansiere projekter i udlandet.

Eksempel:

- *Bill og Melinda Gates Foundation* arbejder bl.a. for at reducere fattigdom og fremme den globale sundhed. Fonden er aktiv bidragsydere i kampen mod hiv/aids, tuberkulose og malaria.
- *Europe and Global Challenges*, hvor Volkswagen Stiftung samarbejder med WellCome Trust og Riksbankens Jubileumsfond og finansierer projekter på tværs af nationale grænser.

Trends – øget medieeksponering

- Fondenes store samfundsmæssige betydning betyder også, at de er udsat for øget medieeksponering.
- Samtidig stilles der krav til at fondene er transparente og åbne

Fonde skærper krav til forskere efter lægefråds

Af Flemming Steen Pedersen, Torsdag den 4. september 2014, 17:00

08/06/15

Ny rapport: Fondene kan forny Danmark

Udviklingsprojekt – civilsamfundsfinansiering

Fokusområder og formål:

- Mere og bedre data og viden
- Kortlægning af finansieringsstrømme i dansk forskning, innovation og videregående uddannelse 2012-2014
- Samarbejde med udenlandske fonde

Overordnet set:

- Sikre gode rammebetingelser for samarbejdet med fondene
- Ikke konkrete projekter eller ideer

1) Mere og bedre data og viden

Status:

- De bedste foreliggende data er DEA's analyse fra 2012.
- Udviklingen går stærkt - Danmarks Statistiks senest data er fra 2012
- Forskellige analyser, forskellige resultater

Målsætning:

- Sikre kontinuerlig, opdateret og valid data vedr. fondenes uddelinger

Leverancer:

- Styrke samarbejdet med Danmarks Statistik (evt. etablering af en fondsstatistik?)

2) Kortlægning af finansieringsstrømme i dansk forskning, innovation og videregående uddannelse

Baggrund:

- Manglende samlet overblik over eksterne finansieringsstrømme i dansk forskning, innovation og videregående uddannelse.
- Manglende systematiseret viden om de private fondes betydning for forskning, innovation og videregående uddannelse.

Målsætning:

- At skabe et oplyst grundlag for en dialog om finansieringen af dansk forskning.
- Tydeliggøre fondenes bidrag til dansk forskning.

Leverancer:

- Kortlægning af uddelinger fra offentlige fonde og råd (UFM's ressort) samt de 12 største private fonde 2012-2014

Kortlægningens metode

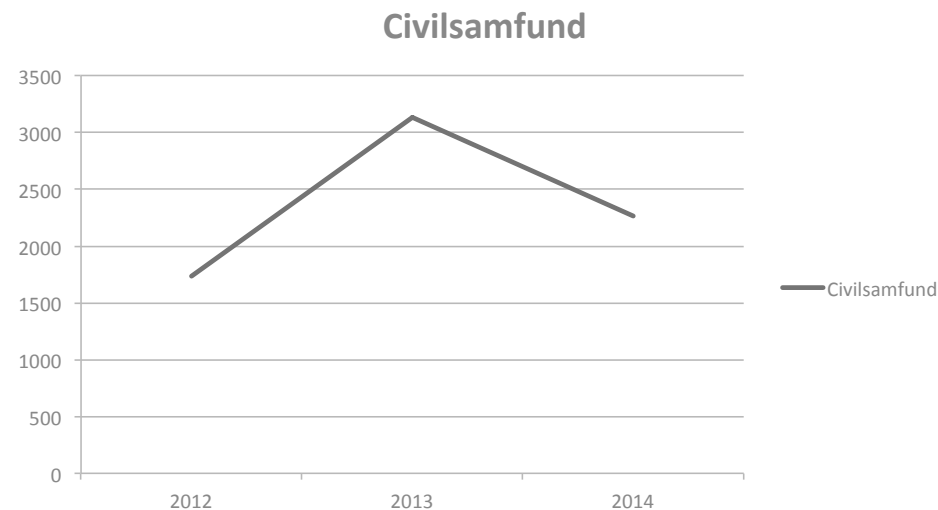
- A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, Carlsbergfondet, Det Obelske Familiefond, Industriens Fond, Kræftens Bekæmpelse, Lundbeckfonden, Nordea Fonden, Novo Nordisk Fonden, Realdania, Trygfonden, Velux Fonden og Villum Fonden.
    - +
  - Det Frie Forskningsråd, Danmarks Innovationsfond (DSF, RTI og HF), Danmarks Grundforskningsfond (UFM's ressortområde)
- UFM prototype(baseret på årsrapporter) - data inddelt i forhold til tre hovedkategorier:
    - **Bevillingsmodtager**
      - De enkelte universiteter, hospitaler, professionshøjskoler og andre.
    - **Virkemiddel (*hovedformål*)**
      - Uddannelse, forskeruddannelse, starting grants, projekt, store satsninger, formidling, internationale aktiviteter, infrastruktur, innovation/kommercialisering, bygninger, priser
    - **Videnskabeligt hovedområde**
      - Naturvidenskab, sundhedsvidenskab, teknisk videnskab, humaniora, samfundsvidenskab, ikke angivet

Foreløbige indikationer – bevillinger 2012-2014

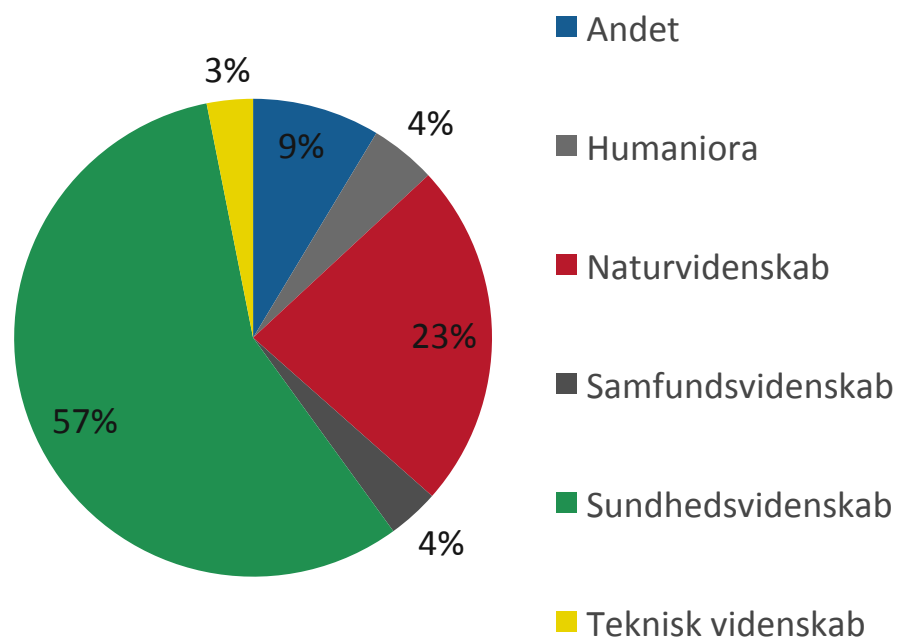
(ikke kvalitetssikret)

- 12 private fonde samt de offentlige fonde og råd har tilsammen uddelt over 17 mia. kr. i perioden
- DFF, DG og Innovationsfonden (RTI, DSF og HF) har i perioden 2012-2014 tilsammen uddelt bevillinger for over 10 mia. kr.
- Det 12 største private fonde har i samme periode uddelt for lidt over 7 mia. kr.

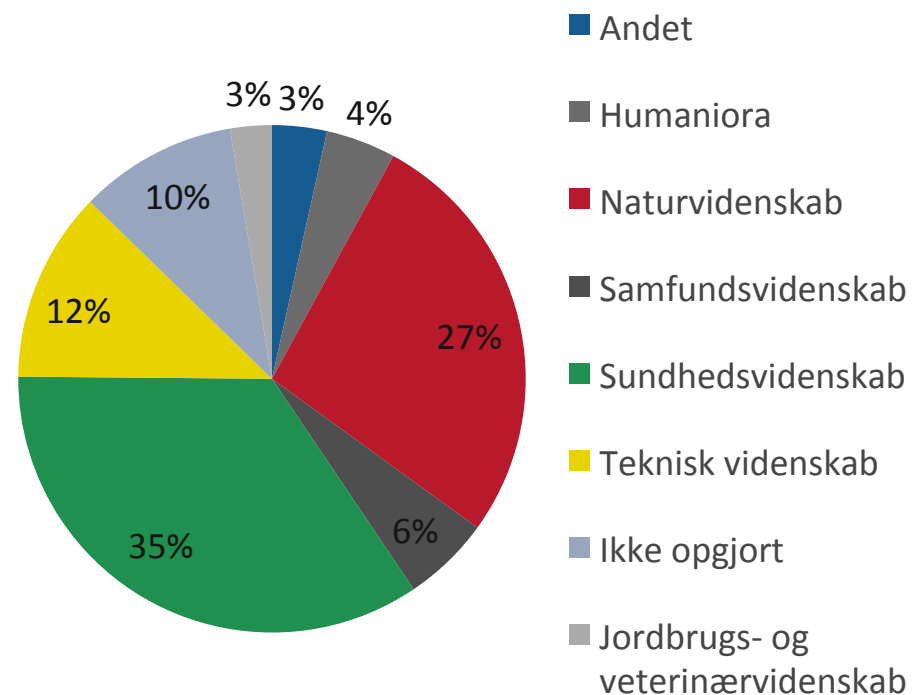

Fordeling på videnskabelige hovedområder 2012-2014 – foreløbige indikationer (ikke kvalitetssikret)

Civilsamfund

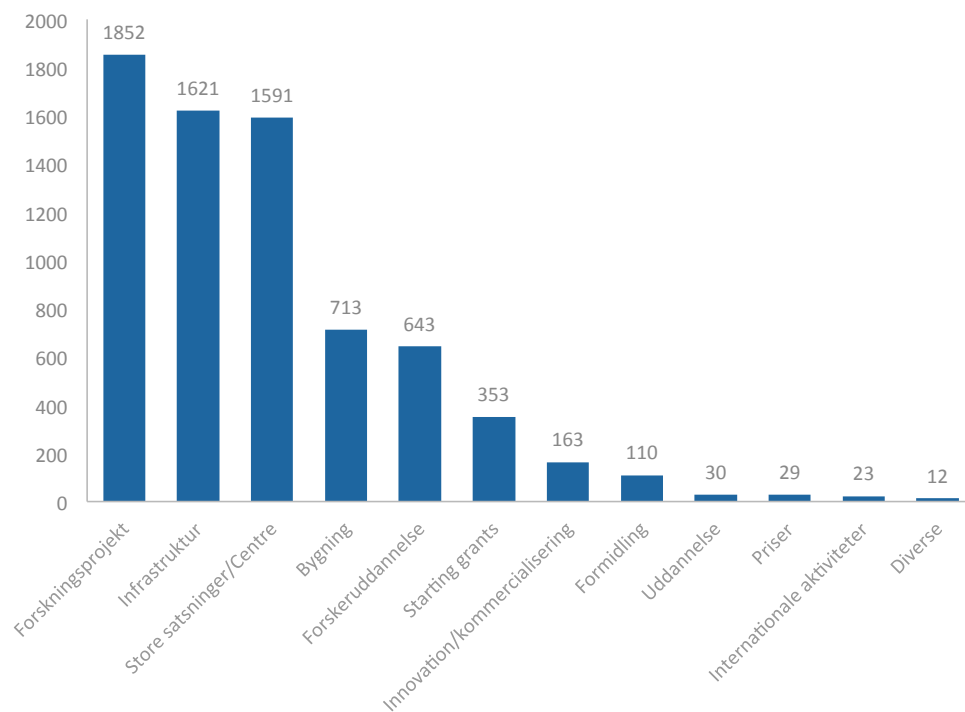
Civilsamfund og offentlige

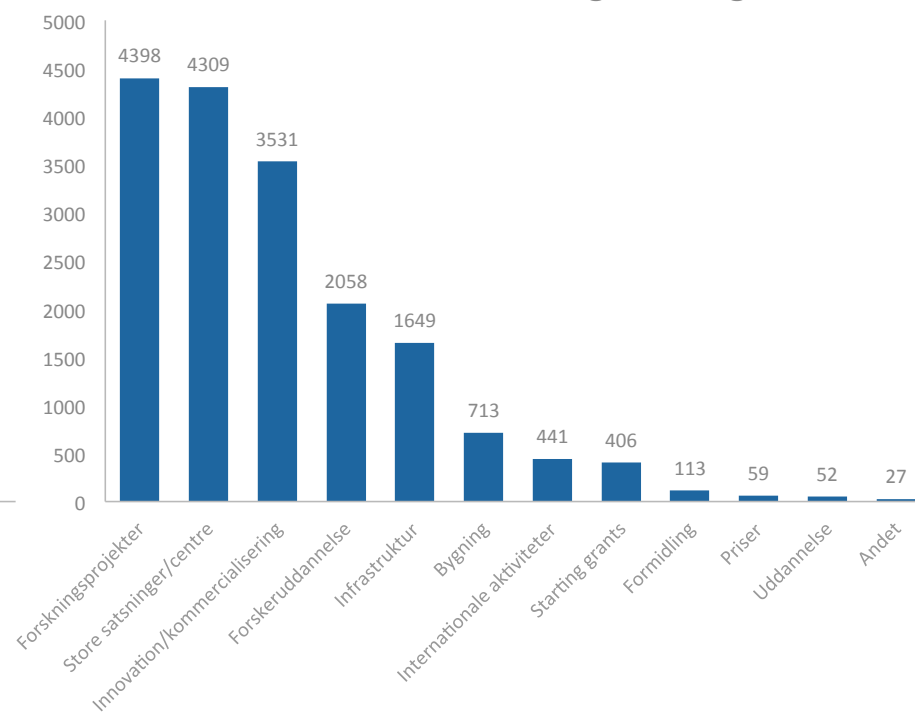
Samlet fordeling virkemiddel, mio. kr. (2012-2014)

(ikke kvalitetssikret)

Civilsamfund

Civilsamfund og offentlige

Kortlægning – tidsplan og proces

Tid	Aktivitet
Januar-marts 2015	Skrivebordskortlægning baseret på årsrapporter
April	Fællesmøde mellem de 12 største fonde og UFM
Juni	Justering af kategorier
August- september	Kvalitetssikring af data
Oktober- december	Sammenskrivning af analyse
December	Offentliggørelse af rapport

3) Samarbejde med udenlandske fonde

Status:

- Der er i dag en trend mod at flere af de største private fonde opererer på tværs af grænser – det gælder europæiske såvel som amerikanske fonde
- Måske er danske institutioner ikke opmærksomme på en række finansieringsmuligheder i *udenlandske fonde*

Målsætning:

- Bidrage til og understøtte danske institutioner i international fundraising ved udenlandske private fonde fx via innovationsattachéer.

Leverancer:

- Deltage på DARMAs årsmøde
- + evt?

